

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 6.11.2013
COM(2013) 762 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**Εφαρμογή της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση — Καθοδηγητικό έγγραφο της
Επιτροπής**

{SWD(2013) 445 final}

{SWD(2013) 446 final}

{SWD(2013) 447 final}

{SWD(2013) 448 final}

{SWD(2013) 449 final}

{SWD(2013) 450 final}

{SWD(2013) 451 final}

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Εφαρμογή της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση — Καθοδηγητικό έγγραφο της Επιτροπής

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ευρώπη δεν έχει την πολυτέλεια να σπαταλά ενέργεια. Η επίτευξη ενεργειακά αποδοτικής Ευρώπης αποτελεί για μεγάλο χρονικό διάστημα στόχο της ΕΕ, τον οποίο έχουν υποστηρίξει επανειλημμένα οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της ΕΕ.

Το 2007 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε φιλόδοξους στόχους για την ενέργεια και την κλιματική αλλαγή για το 2020, ήτοι μείωση των εκπομπών θερμοκηπιακών αερίων κατά 20 %, αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε 20 % και αύξηση σε 20 % της ενεργειακής απόδοσης¹.

Οι στόχοι αυτοί επιβεβαιώθηκαν στη στρατηγική «Ευρώπη 2020»², για την οποία τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, τα κράτη μέλη και οι κοινωνικοί εταίροι έχουν δεσμευθεί και έχουν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι η ΕΕ θα λάβει τα αναγκαία μέτρα για να επιτευχθούν οι στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Σύμφωνα με τις προβλέψεις του 2010³, η ΕΕ δεν θα επιτύχει τον στόχο ενεργειακής απόδοσης για το 2020 και, ως εκ τούτου, ήταν απαραίτητη η λήψη νέων μέτρων σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Για να αντιμετωπισθεί η κατάσταση, η Επιτροπή υπέβαλε το 2011 πρόταση οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση. Η πρόταση στηρίζεται στην πείρα που έχει αποκτηθεί σε διάφορα πεδία, ιδίως όσον αφορά τις ενεργειακές επιδόσεις των κτιρίων, τις ενεργειακές υπηρεσίες και τη συμπαραγωγή. Καθώς κοινός παρονομαστής των πεδίων αυτών είναι ότι εξακολουθούν να έχουν ακόμη μεγάλο δυναμικό ενεργειακής απόδοσης, αφετηρία της πρότασης είναι ότι το μεγαλύτερο ποσοστό της απαιτούμενης εξοικονόμησης ενέργειας μπορεί να επιτευχθεί με τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης (π.χ. με τη χρήση λιγότερης εισροής ενέργειας για ισοδύναμο επίπεδο οικονομικής δραστηριότητας ή υπηρεσίας). Γενικός στόχος της πρότασης ήταν να συμβάλει σημαντικά στην επίτευξη του στόχου ενεργειακής απόδοσης της ΕΕ για το 2020 και να διαμορφώσει κοινό πλαίσιο προώθησης της ενεργειακής απόδοσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση μετά το 2020. Η πρόταση αυτή εγκρίθηκε τελικά από τους δύο συννομοθέτες στις 25 Οκτωβρίου 2012 ως οδηγία 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση⁴.

2. Η ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ

Η οδηγία για την ενεργειακή απόδοση δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 14 Νοεμβρίου 2012 και άρχισε να ισχύει στις 4 Δεκεμβρίου 2012. Τα κράτη μέλη πρέπει να

¹ Σε αντίθεση με τους άλλους δύο στόχους, ο στόχος αυτός δεν αποτέλεσε το αντικείμενο νομικά δεσμευτικού κειμένου.

² COM(2010) 2020 τελικό.

³ Εκτίμηση επιπτώσεων του σχεδίου ενεργειακής απόδοσης (SEC/2011/277)

⁴ Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των οδηγιών 2009/125/ΕΚ (για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα) και 2010/30/ΕΕ (για την επισήμανση και τα πρότυπα για προϊόντα) και την κατάργηση των οδηγιών 2004/8/ΕΚ (για την προώθηση της συμπαραγωγής ενέργειας) και της οδηγίας 2006/32/ΕΚ (για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες).

μεταφέρουν την οδηγία στο εσωτερικό τους δίκαιο το αργότερο έως τις 5 Ιουνίου 2014 (με εξαίρεση ορισμένες διατάξεις για τις οποίες προβλέπεται διαφορετική ημερομηνία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο⁵).

Με την οδηγία για την ενεργειακή απόδοση θεσπίζονται δεσμευτικά μέτρα με σκοπό να ενταθούν οι προσπάθειες των κρατών μελών για αποδοτικότερη χρήση της ενέργειας σε όλα τα στάδια της ενεργειακής αλυσίδας, από τη μετατροπή της ενέργειας και τη διανομή της έως την τελική κατανάλωσή της. Οι σημαντικότερες απαιτήσεις της οδηγίας όσον αφορά τη μελλοντική ενεργειακή πολιτική εκτίθενται συνοπτικά κατωτέρω.

Πρώτον, για να ενισχυθεί η πολιτική δέσμευση που έχουν ήδη αναλάβει τα κράτη μέλη στη στρατηγική της ΕΕ για το 2020, στην οδηγία καθορίζεται για πρώτη φορά με σαφήνεια και ποσοτικοποιείται ο στόχος ενεργειακής απόδοσης της ΕΕ ότι «η κατανάλωση ενέργειας της Ένωσης το 2020 δεν θα υπερβαίνει τα 1 474 εκατομμύρια ΤΗΠ⁶ πρωτογενούς ενέργειας ή τα 1 078 εκατομμύρια ΤΗΠ τελικής ενέργειας»⁷. Με την προσχώρηση της Κροατίας την 1η Ιουλίου 2013, οι στόχοι αυτοί αναπροσαρμόστηκαν σε «1 483 εκατομμύρια ΤΗΠ πρωτογενούς ενέργειας ή 1 086 εκατομμύρια ΤΗΠ τελικής ενέργειας».

Η πλήρης και ορθή εφαρμογή της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην επίτευξη ενεργειακής απόδοσης κατά 20 % που έχει τεθεί ως στόχος για την ΕΕ για το 2020, ο οποίος με τη σειρά του θα αποτελέσει συνιστώσα του πλαισίου πολιτικών της ΕΕ για το 2030 για το κλίμα και την ενέργεια, όπως εξηγείται στην Πράσινη Βίβλο COM (2013) 169 final. Η αξιολόγηση της προόδου επίτευξης των ενδεικτικών εθνικών στόχων ενεργειακής απόδοσης που έχουν ορίσει τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση θα συμβάλει στη συζήτηση για το είδος στόχου που ενδείκνυται για το 2030 και του αντίστοιχου επιπέδου.

Σύμφωνα με την οδηγία για την ενεργειακή απόδοση απαιτείται επίσης από τα κράτη μέλη να ορίσουν εθνικούς ενδεικτικούς στόχους ενεργειακής απόδοσης για το 2020, οι οποίοι μπορούν να βασίζονται σε διαφορετικούς δείκτες (στην πρωτογενή ή τελική ενεργειακή κατανάλωση ή στην εξοικονόμηση πρωτογενούς ή τελικής ενέργειας ή στην ενεργειακή ένταση). Τα κράτη μέλη όφειλαν να κοινοποιήσουν στην Επιτροπή έως τις 30 Απριλίου 2013 τους εν λόγω στόχους και τον τρόπο με τον οποίο μεθερμηνεύονται σε όρους πρωτογενούς και τελικής χρήσης ενέργειας για το 2020, είτε στο πλαίσιο των εθνικών μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων είτε σε χωριστή κοινοποίηση⁸.

Οι πληροφορίες αυτές εντάχθηκαν στη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου⁹ και είναι υπό αξιολόγηση στο πλαίσιο της γενικότερης αξιολόγησης κατά πόσον είναι πιθανή η επίτευξη του συνολικού στόχου της ΕΕ έως το 2020 και κατά πόσον ο βαθμός στον οποίο οι επιμέρους προσπάθειες εξυπηρετούν τον κοινό στόχο. Όλα τα κράτη μέλη έχουν κοινοποιήσει τους εθνικούς ενδεικτικούς στόχους τους, όμως δύο κράτη μέλη δεν τους έχουν ακόμη διαβιβάσει με τη μορφή που απαιτείται από την οδηγία. Σύμφωνα με τους εθνικούς ενδεικτικούς στόχους ενεργειακής απόδοσης, ως σύνολο, τα κράτη μέλη στοχεύουν σε εξοικονόμηση μόνον 16,4% περίπου πρωτογενούς ενέργειας και σε εξοικονόμηση 17,7% τελικής ενέργειας έως το 2020 –

⁵ Βλ. άρθ. 28 παράγραφος 1.

⁶ Εκατομμύρια τόνοι ισοδύναμου πετρελαίου

⁷ Τα αριθμητικά στοιχεία επικαιροποιήθηκαν για να ληφθεί υπόψη η προσχώρηση της Κροατίας στην ΕΕ την 1η Ιουλίου 2013.

⁸ Για κατάλογο των εθνικών στόχων και την αξιολόγηση, βλ. ανακοίνωση της Επιτροπής (COM (2013) final XXX) σχετικά με τη «συνολική πρόοδο προς τους στόχους ενεργειακής απόδοσης της ΕΕ».

⁹ Ιδίως στο έγγραφο COM (2013) 350 final και στο θεματικό δελτίο για ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ «ΕΥΡΩΠΗ 2020»: Κλιματική αλλαγή και ενέργεια

και όχι 20% όπως είναι ο γενικός στόχος της ΕΕ¹⁰. Ωστόσο, για να συναχθεί πιο αξιόπιστο αποτέλεσμα θα χρειασθεί διεξοδικότερη αξιολόγηση για να συνεκτιμηθούν οι στόχοι όλων των κρατών μελών, τα αποτελέσματα του ενεργειακού μοντέλου και άλλα μέσα πολιτικής που αναπτύσσονται. Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 και το άρθρο 24 παράγραφος 7 της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση, η Επιτροπή πρέπει να υποβάλει έως τις 30 Ιουνίου 2014 στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο την αξιολόγηση της προόδου που έχει σημειωθεί για την επίτευξη του στόχου ενεργειακής απόδοσης για το 2020.

Επιπλέον, σύμφωνα με την οδηγία τα κράτη μέλη οφείλουν να καταστρώσουν και να δημοσιεύσουν έως τις 30 Απριλίου 2014 τις μακροπρόθεσμες στρατηγικές για την ανακαίνιση των κτιρίων, μια σημαντική υποχρέωση διότι σχεδόν το 40 % της τελικής κατανάλωσης ενέργειας αφορά κατοικίες, δημόσια και ιδιωτικά γραφεία, καταστήματα και άλλα κτίρια. Τα κτίρια του δημοσίου τομέα πρέπει π.χ. να αποτελέσουν το παράδειγμα — το 3 % των κτιρίων που έχουν στην κυριότητά τους και καταλαμβάνουν κεντρικές κυβερνήσεις πρέπει να ανακαινίζεται ετησίως στο επίπεδο που έχει ορίσει το κράτος μέλος με βάση την οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων¹¹. Ο ηγετικός ρόλος του δημοσίου τομέα αναγνωρίζεται επίσης στο διατάξεις της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση που αφορούν τις δημόσιες συμβάσεις, καθώς απαιτείται από την κεντρική κυβέρνηση, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να αγοράζει τα πλέον αποδοτικά από ενεργειακή άποψη προϊόντα, υπηρεσίες και κτίρια.

Τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίσουν ότι θα επιτευχθεί κάποια εξοικονόμηση ενέργειας κατά την περίοδο 2014-2020 σε επίπεδο τελικού χρήστη, με την καθιέρωση είτε καθεστώτος επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης είτε άλλων μέτρων πολιτικής.

Από τη στιγμή που αναγνωρίζονται οι σημαντικές δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας σε επιχειρήσεις κάθε κατηγορίας και κάθε είδους, όλες οι επιχειρήσεις ενθαρρύνονται να προβαίνουν σε ενεργειακούς ελέγχους, οι οποίοι είναι υποχρεωτικοί ανά τετραετία για τις επιχειρήσεις που δεν είναι ΜΜΕ. Τα κράτη μέλη καλούνται να αναπτύξουν προγράμματα που να ενθαρρύνουν τις ΜΜΕ να προβαίνουν σε ενεργειακούς ελέγχους και να πληροφορήσουν τα νοικοκυριά για τα οφέλη των ελέγχων αυτών. Με τον εντοπισμό των δυνατοτήτων εξοικονόμησης ενέργειας, οι ενεργειακοί έλεγχοι θα αποτελέσουν επίσης τη βάση για την ανάπτυξη της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών.

Η πληροφόρηση των καταναλωτών για την κατανάλωση ενέργειας είναι καθοριστικής σημασίας προκειμένου να είναι σε θέση οι καταναλωτές να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις όσον αφορά τον εφοδιασμό και τη χρήση ενέργειας. Για τον λόγο αυτόν, η οδηγία περιέχει λεπτομερείς απαιτήσεις για τη μέτρηση της κατανάλωσης και την τιμολόγηση των τελικών καταναλωτών.

Περίπου το 30 % της πρωτογενούς ενέργειας στην ΕΕ χρησιμοποιείται από τον ενεργειακό τομέα, κυρίως για τον μετασχηματισμό της ενέργειας σε ηλεκτρική ενέργεια και θερμότητα, και για τη διανομή. Η οδηγία έχει συνεπώς ως στόχο να μεγιστοποιηθεί η απόδοση του δικτύου και των υποδομών και να καταστεί δυνατή και να προωθηθεί η κάλυψη της ζήτησης, καθορίζει υποχρεώσεις και ενθαρρύνει την ευρύτερη χρήση της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης και της τηλεθέρμανσης και της τηλεψύξης.

Η ενεργειακή απόδοση είναι ένας από τους πλέον συμφέροντες οικονομικά τρόπους ενίσχυσης της ασφάλειας ενεργειακού εφοδιασμού και μείωσης των εκπομπών

¹⁰ Όσον αφορά τα δύο κράτη μέλη (Σλοβενία και Κροατία) που δεν διαβίβασαν πληροφορίες για τον τρόπο μεθερμηνεύσης των στόχων τους σε πρωτογενή και τελική ενέργεια το 2020, χρησιμοποιήθηκαν στους υπολογισμούς τα προηγούμενα στοιχεία ενεργειακής χρήσης του 2010 (http://ec.europa.eu/energy/efficiency/eed/reporting_en.htm).

¹¹ Άρθρο 4 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ

θερμοκηπιακών αερίων και άλλων ρύπων. Πρέπει να αυξηθεί η ενεργειακή απόδοση του ενεργειακού συστήματος και της κοινωνίας γενικότερα. Η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης αποτελεί προτεραιότητα σε όλα τα σενάρια απεξάρτησης από τον άνθρακα του Ενεργειακού Χάρτη Πορείας για το 2050 και, ως εκ τούτου, πρωταρχικός στόχος εν προκειμένω πρέπει να παραμείνει η ενεργειακή απόδοση.

Από την ανάλυση της εξέλιξης κύριων δεικτών, προκύπτει ότι η ΕΕ θα μπορούσε να επανέλθει στην πορεία επίτευξης του στόχου της για το 2020 με ισχυρές πολιτικές ενεργειακής απόδοσης και την πλήρη εφαρμογή της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση. Εάν επιτευχθεί ο στόχος, κάθε χρόνο έως το 2020 το κόστος των ευρωπαϊκών νοικοκυριών και της βιομηχανίας σε ενέργεια θα μειωθεί κατά 38 δισεκατ. ευρώ, οι ανάγκες επενδύσεων σε τεχνολογίες παραγωγής και διανομής ενέργειας θα είναι κατά περίπου 6 δισ. ευρώ χαμηλότερες και περίπου 24 δισ. ευρώ θα επενδυθούν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των σπιτιών και των γραφείων μας, ενώ παράλληλα η βιομηχανία μας θα αποκτήσει ανταγωνιστική θέση και θα δημιουργηθούν θέσεις απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο.

3. ΈΓΓΡΑΦΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΠΙΟ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ

Οι περισσότερες διατάξεις της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση πρέπει να μεταφερθούν στην εθνική νομοθεσία έως τις 5 Ιουνίου 2014. Για το άρθρο 7, τα κράτη μέλη πρέπει να διαβιβάσουν στην Επιτροπή έως τις 5 Δεκεμβρίου 2013 τα προβλεπόμενα μέτρα πολιτικής. Η αξιοποίηση από τα κράτη μέλη της εναλλακτικής προσέγγισης βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 6 και των εξαιρέσεων από τις απαιτήσεις του άρθρου 14 παράγραφος 5 πρέπει να κοινοποιηθούν στην Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013.

Επειδή η ενεργειακή απόδοση βασίζεται σε πολλές μικρές κλίμακας δράσεις, η οδηγία για την ενεργειακή απόδοση περιλαμβάνει σύνθετες και λεπτομερείς διατάξεις συχνά άκρως τεχνικού χαρακτήρα. Η Επιτροπή είναι αποφασισμένη να συνεργαστεί στενά με τα κράτη μέλη για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και την αποτελεσματική εφαρμογή της οδηγίας και, προς τον σκοπό αυτό, εκπονήθηκαν επτά έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, στα οποία εξηγείται διεξοδικότερα πώς πρέπει να ερμηνευθούν, κατά την άποψη των υπηρεσιών της Επιτροπής, ορισμένες διατάξεις της οδηγίας και να εφαρμοστούν κατά τον καλύτερο τρόπο. Τα εν λόγω έγγραφα δεν μεταβάλλουν τα νομικά αποτελέσματα της οδηγίας και δεν θίγουν τη δεσμευτική ερμηνεία της οδηγίας από το Δικαστήριο. Τα έγγραφα έχουν ως αντικείμενο θέματα της οδηγίας τα οποία είναι σύνθετα από νομική άποψη, απαιτούν τη μεταφορά τους στο εθνικό δίκαιο και ενδέχεται να έχουν μεγάλο αντίκτυπο στην ενεργειακή απόδοση. Πρόκειται για τα άρθρα 5 έως 11, 14 και 15 της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση, τα οποία περιέχουν διατάξεις για τα δημόσια κτίρια, τις δημόσιες συμβάσεις, τις υποχρεώσεις και τις εναλλακτικές λύσεις ενεργειακής απόδοσης, τους ενεργειακούς ελέγχους, τη μέτρηση και την τιμολόγηση, τη συμπαραγωγή και τα δίκτυα και την ανταπόκριση στη ζήτηση. Σημειώνεται ότι η οδηγία για την ενεργειακή απόδοση περιέχει τις ελάχιστες απαιτήσεις και ότι, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2, τα κράτη μέλη μπορούν να καθιερώσουν αυστηρότερα μέτρα, συμβατά με το δίκαιο της Ένωσης.

Τα λεπτομερή έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής θα επισυναφθούν στην παρούσα ανακοίνωση, σύνοψη δε των βασικών θεμάτων που πραγματεύονται δίδεται στη συνέχεια.

Επειδή απαιτείται μακροπρόθεσμος σχεδιασμός, για την πλήρη μεταφορά της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση στην εθνική έννομη τάξη η Επιτροπή δημοσιεύει την παρούσα

ανακοίνωση και τα συνοδευτικά έγγραφα των υπηρεσιών της πριν τη λήξη της προθεσμίας μεταφοράς της οδηγίας.

3.1. Οδηγίες για το άρθρο 5 (υποδειγματικός ρόλος των κτιρίων της κεντρικής δημόσιας διοίκησης)

Το άρθρο 5 απαιτεί από τις κεντρικές κυβερνήσεις των κρατών μελών να ανακαινίζουν κάθε έτος το 3 % του συνολικού εμβαδού των κτιρίων υπό την κυριότητά τους και τη χρήση τους τα οποία δεν πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις απόδοσης δυνάμει της οδηγίας 2010/31/EK για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, ώστε να επιτυγχάνουν τουλάχιστον τα επίπεδα απόδοσης που ορίζει στην εν λόγω οδηγία. Τα κράτη μέλη πρέπει να καταρτίσουν και να δημοσιοποιήσουν την απογραφή όλων των σχετικών κτιρίων της κεντρικής δημόσιας διοίκησης έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013. Εάν κράτος μέλος ανακαινίζει περισσότερο από το 3 % του συνολικού εμβαδού των κτιρίων της κεντρικής δημόσιας διοίκησης, μπορεί να καταλογίζει το ποσοστό αυτό στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών του για οποιοδήποτε από τα τρία προηγούμενα ή τρία επόμενα έτη. Ως εναλλακτική λύση στην υποχρέωση ανακαίνισης του 3 % του εμβαδού των κτιρίων της κεντρικής δημόσιας διοίκησης, τα κράτη μέλη μπορούν να λάβουν και άλλα συμφέροντα από οικονομική άποψη μέτρα, με τα οποία θα επιτύχουν τουλάχιστον ισοδύναμο επίπεδο εξοικονόμησης ενέργειας στα κτίρια της κεντρικής κυβέρνησης. Το ύψος της εξοικονόμησης ενέργειας που απαιτείται δυνάμει της εναλλακτικής προσέγγισης είναι σωρευτικό, όπερ σημαίνει ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να επιτύχουν το σύνολο της ετήσιας εξοικονόμησης ενέργειας για όλη την περίοδο από το 2014 έως το 2020, ανεξάρτητα από την ετήσια εξοικονόμηση που επιτυγχάνουν κάθε χρόνο κατά την περίοδο αυτή. Τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν εκτιμήσεις για να καθορίσουν το απαιτούμενο επίπεδο εξοικονόμησης.

Για να προσδιορισθεί το πεδίο εφαρμογής της υποχρέωσης που προβλέπεται στο άρθρο 5, είναι αποφασιστικής σημασίας ο ορισμός της «κεντρικής κυβέρνησης» που δίδεται στο άρθρο 2 παράγραφος 9 της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση. «Ως «κεντρική δημόσια διοίκηση» νοούνται όλες οι διοικητικές υπηρεσίες των οποίων η αρμοδιότητα εκτείνεται σε ολόκληρη την επικράτεια κράτους μέλους.» Πέραν του ορισμού αυτού, τα κράτη μέλη μπορούν να ανατρέξουν στο παράρτημα IV της οδηγίας περί σύναψης δημόσιων συμβάσεων¹², το οποίο περιέχει κατάλογο των οργάνων της κεντρικής κυβέρνησης σε όλα τα κράτη μέλη, καθώς και στον ορισμό της κεντρικής κυβέρνησης που περιέχει το καθοδηγητικό έγγραφο για τον κανονισμό 479/2009/EK για την εφαρμογή του πρωτοκόλλου σχετικά με τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος. Τα κράτη μέλη με ομοσπονδιακή οργάνωση αναφέρονται στην τελευταία πρόταση της αιτιολογικής σκέψης 17 της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση.

Το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής σχετικά με το άρθρο 5 προβλέπει τα δυνατά κριτήρια και παραπομπές για τον καθορισμό των κτιρίων που εμπίπτουν στο πεδίο της υποχρέωσης. Δίδει επίσης πρακτικά παραδείγματα για τον τρόπο επίτευξης του στόχου ανακαίνισης 3 % και εκπλήρωσης της υποχρέωσης με βάση εναλλακτική προσέγγιση.

3.2. Οδηγίες για το άρθρο 6 (αγορά από δημόσιους φορείς)

Η οδηγία 2004/18/EK για τις δημόσιες συμβάσεις ορίζει το πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις και αποσκοπεί στη διασφάλιση αρχών όπως ο θεμιτός ανταγωνισμός και η καλύτερη αξιοποίηση των χρημάτων των φορολογουμένων. Η συγκεκριμένη οδηγία επαφίει σε ειδικό νόμο, όπως η οδηγία για την ενεργειακή απόδοση, τον ορισμό του τι πρέπει να αγοράζουν οι δημόσιοι φορείς. Βάσει του άρθρου 6 της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση απαιτείται από τις κεντρικές δημόσιες διοικήσεις, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να αγοράζουν προϊόντα, υπηρεσίες και κτίρια υψηλής ενεργειακής απόδοσης όπως ορίζουν οι νομοθετικές

¹² Οδηγία 2004/18/EK.

πράξεις της ΕΕ, όπως η οδηγία για την επισήμανση της ενεργειακής απόδοσης¹³ και οι συμπληρωματικοί κατ' εξουσιοδότηση κανονισμοί, η οδηγία για τον οικολογικό σχεδιασμό¹⁴ και οι εκτελεστικοί κανονισμοί της, η οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων ή το πρόγραμμα Energy Star. Το παράρτημα ΙΙΙ της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση περιέχει κατάλογο με τις απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης που ορίζονται σε αυτές τις πράξεις της ΕΕ.

Το έγγραφο εργασίας διευκρινίζει σχετικές διατάξεις των ενωσιακών πράξεων που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙΙ για τις δημόσιες συμβάσεις. Και εδώ ο ορισμός της «κεντρικής κυβέρνησης» είναι καίριας σημασίας για τον προσδιορισμό του πεδίου εφαρμογής των υποχρεώσεων για τις δημόσιες συμβάσεις.

Η υποχρέωση για τις δημόσιες συμβάσεις εξαρτάται από στοιχεία όπως η σχέση κόστους/αποτελεσματικότητας, η τεχνική καταλληλότητα και η γενικότερη βιωσιμότητα. Το έγγραφο εργασίας εξηγεί αυτά τα «προαπαιτούμενα», όπως η διαφορά μεταξύ της σχέσης κόστους-αποτελέσματος του κύκλου ζωής και της οικονομικής σκοπιμότητας, και σε ποιες περιπτώσεις τα κράτη μέλη μπορούν να τα εφαρμόζουν. Προβλέπει επίσης πιθανά κριτήρια με βάση τα οποία τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να ορίσουν τους φορείς που αφορούν οι υποχρεώσεις για τις δημόσιες συμβάσεις.

3.3. Οδηγίες για το άρθρο 7 (Υποχρεώσεις ενεργειακής απόδοσης και εναλλακτικές επιλογές)

Στο άρθρο 7 προβλέπεται το ήμισυ της εξοικονόμησης ενέργειας που πρέπει να επιτευχθεί με την οδηγία για την ενεργειακή απόδοση. Είναι σύνθετο άρθρο και ορισμένες διατάξεις του¹⁵ πρέπει να αρχίσουν να εφαρμόζονται πριν από τη λήξη της προθεσμίας μεταφοράς της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση στο εθνικό δίκαιο. .

Σύμφωνα με το άρθρο τα κράτη μέλη οφείλουν να θεσπίσουν καθεστώτα επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης ή χρήσης εναλλακτικών μέτρων πολιτικής για να επιτευχθεί ορισμένη στοχοθετημένη εξοικονόμηση ενέργειας από τους τελικούς καταναλωτές. Η ενεργειακή εξοικονόμηση που αναμένεται να επιτευχθεί με καθεστώτα επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης και εναλλακτικά μέτρα σύμφωνα με την παράγραφο 9 πρέπει να είναι τουλάχιστον ισοδύναμη με την επίτευξη νέας εξοικονόμησης ύψους 1,5 % ετησίως από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 στις ετήσιες πωλήσεις ενέργειας σε τελικούς καταναλωτές όλων των διανομέων ενέργειας, ή όλων των εταιρειών λιανικής πώλησης ενέργειας κατά μέσο όγκο για τα έτη 2010, 2011 και 2012. Το έγγραφο εργασίας εξηγεί τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να υπολογισθεί αυτό το σύνολο στοχευόμενης σωρευτικής και νέας εξοικονόμησης ενέργειας που πρέπει να επιτευχθεί κατά την υποχρεωτική περίοδο 2014-2020 και διευκρινίζει τα στατιστικά δεδομένα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Επιπλέον, το σύνολο αυτό μπορεί να μειωθεί από τα κράτη μέλη έως και κατά 25 %, με την αξιοποίηση τεσσάρων συγκεκριμένων δυνατοτήτων, και ιδίως με τη χρήση χαμηλότερων ποσοστών εξοικονόμησης, εξαιρούμενων εν μέρει ή πλήρως των βιομηχανιών που έχουν ενταχθεί στο σύστημα εμπορίας εκπομπών, ώστε να καταστεί δυνατή κάποια εξοικονόμηση από πλευράς εφοδιασμού ή ο υπολογισμός της εξοικονόμησης ενέργειας με έγκαιρη δράση από τις 31 Δεκεμβρίου 2008 που εξακολουθεί να επιφέρει αποτελέσματα το 2020. Στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής εξηγείται ο τρόπος αξιοποίησης αυτών των δυνατοτήτων που ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 2.

Στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής δίδονται παραδείγματα μέτρων πολιτικής και της επακόλουθης εξοικονόμησης ενέργειας, τα οποία επιτρέπεται να

¹³ Οδηγία 2010/30/ΕΕ.

¹⁴ Οδηγία 2009/125/ΕΚ.

¹⁵ Άρθρο 7 παράγραφος 9 και παράρτημα Ι σημείο 4· Τα κράτη μέλη πρέπει να κοινοποιήσουν στην Επιτροπή έως τις 5 Δεκεμβρίου 2013 τα μέτρα πολιτικής που προτίθενται να θεσπίσουν.

λαμβάνονται υπόψη. Εφιστάται επίσης η προσοχή στις μεθόδους και τις αρχές που προβλέπονται στο παράρτημα V της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση που πρέπει να ακολουθούνται για τον υπολογισμό της εξοικονόμησης ενέργειας.

Καθώς απαιτείται «νέα» εξοικονόμηση, ό,τι επέτυχαν τα κράτη μέλη κάποια χρονική στιγμή στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης για την τελική χρήση δεν λογίζεται ότι εξυπηρετεί τον σκοπό του άρθρου 7. Στο έγγραφο εργασίας εξηγείται ότι μπορεί να συνυπολογισθεί η εξοικονόμηση ενέργειας που προκύπτει από επιμέρους δράσεις εντός της περιόδου ισχύος της υποχρέωσης (ήτοι από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020), ακόμη και εάν το μέτρο πολιτικής οδήγησε σε δράσεις που εγκρίθηκαν/καθιερώθηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2014. Όσον αφορά τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και την εφαρμογή, τα κράτη μέλη πρέπει να κοινοποιήσουν στην Επιτροπή έως τις 5 Δεκεμβρίου 2013 τα λεπτομερή μέτρα που έχουν προγραμματίσει, προτείνει ή καθορίσει με νόμο για τη λειτουργία του καθεστώτος επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης, καθώς και τα μέτρα πολιτικής που προγραμματίζουν ως εναλλακτικά μέτρα.

Υπενθυμίζεται ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να θεσπίσουν κανόνες για την επιβολή αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τις εθνικές διατάξεις που θεσπίζονται δυνάμει αυτού του άρθρου (άρθρο 13 της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση).

3.4. Οδηγίες για το άρθρο 8 (Ενεργειακοί έλεγχοι και συστήματα ενεργειακής διαχείρισης)

Το άρθρο 8 επιβάλλει στα κράτη μέλη δύο βασικές υποχρεώσεις: να προωθήσουν τη διενέργεια ενεργειακών ελέγχων στους τελικούς καταναλωτές όλων των τομέων και να εξασφαλίσουν ότι οι επιχειρήσεις που δεν είναι μικρού ή μεσαίου μεγέθους (ΜΜΕ) διενεργούν ενεργειακούς ελέγχους τουλάχιστον ανά τετραετία. Οι έλεγχοι πρέπει να είναι οικονομικά συμφέροντες και να διενεργούνται από ειδικευμένους/διαπιστευμένους εμπειρογνώμονες ή να εποπτεύονται από ανεξάρτητες αρχές.

Η οδηγία για την ενεργειακή απόδοση παραπέμπει για τον ορισμό των «ΜΜΕ» στη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, σε έγγραφο εργασίας εξηγούνται τα στοιχεία του ορισμού τους με βάση τη σύσταση των ΜΜΕ (όσες απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζόμενους, έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ, ή/και συνολικό ετήσιο ισολογισμό που δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ). Για τον ορισμό των «εργαζομένων» ισχύει η εθνική εργατική νομοθεσία. Στο έγγραφο εργασίας εξηγείται ότι, σύμφωνα με τον ενωσιακό ορισμό, επιχείρηση σε μία χώρα πρέπει να καθορίσει εάν συνεργάζεται ή συνδέεται με επιχείρηση σε άλλη χώρα. Αυτό συμβαίνει όταν μια επιχείρηση κατέχει πάνω από το 25 % του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου άλλης επιχείρησης¹⁶ (και αντιστρόφως), οπότε πρέπει να εξεταστεί ο συνολικός αριθμός των εργαζομένων της συνεργαζόμενης ή της συνδεδεμένης εταιρείας για να διαπιστωθεί εάν οι επιχειρήσεις είναι ΜΜΕ ή όχι.

Για την εφαρμογή του ορισμού αυτού στην πράξη απαιτείται φέρ'ειπείν εξέταση των ενοποιημένων στοιχείων κάθε επιχείρησης, και σε άλλα κράτη μέλη και εκτός της Ευρώπης, για να εξασφαλιστεί εναρμονισμένος ορισμός και μεταχείριση σε όλη την ΕΕ. Το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής περιλαμβάνει παραδείγματα μέτρων, όπως τα μητρώα των ΜΜΕ, τα δημόσια μητρώα των εταιρειών κατά μέγεθος, κ.λπ., τα οποία θα ήταν

¹⁶ Γενικά, οι περισσότερες ΜΜΕ είναι αυτόνομες, διότι είτε είναι πλήρως ανεξάρτητες είτε έχουν μία ή περισσότερες μειοψηφικές εταιρικές σχέσεις (σε ποσοστό μικρότερο του 25% ή καθεμιά) με άλλες επιχειρήσεις. Εάν αυτό το ποσοστό συμμετοχής φτάνει έως το 50%, τότε θεωρείται ότι πρόκειται για συνεργαζόμενες επιχειρήσεις. Πάνω από αυτό το ανώτατο όριο πρόκειται για συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

χρήσιμα για να προσδιορισθεί ποιές επιχειρήσεις εμπίπτουν στην υποχρέωση ενεργειακού ελέγχου.

Ως εκ τούτου, τα μικρά υποκαταστήματα σε ένα κράτος μέλος ενδέχεται να πρέπει να διενεργούν ενεργειακό έλεγχο ανά τετραετία, επειδή δεν εμπίπτουν στον ορισμό των ΜΜΕ και, άρα, υπάγονται στην κατηγορία των μεγάλων επιχειρήσεων. Αυτό δεν πρέπει να θεωρηθεί ως επιπλέον ή δυσανάλογος¹⁷ φόρτος, γιατί, αφενός, οι επιχειρήσεις αυτές εφαρμόζουν ίσως συστήματα διαχείρισης της ενέργειας και, συνεπώς, απαλλάσσονται από την υποχρέωση ελέγχου, ή ενδέχεται να έχουν προβεί σε ρυθμίσεις βάσει των οποίων το υποκατάστημα μπορεί να βοηθηθεί στον έλεγχο, π.χ. με εσωτερικούς εμπειρογνώμονες από τη μητρική εταιρεία και, αφετέρου, επειδή ο εν λόγω ενεργειακός έλεγχος είναι πιθανόν να είναι πιο περιορισμένης έκτασης και κόστους.

Στο έγγραφο εργασίας εξηγείται η ευελιξία που παρέχει το άρθρο 8 για την εκπλήρωση της υποχρέωσης ελέγχου. Συνεπώς, οι μεγάλες επιχειρήσεις που εφαρμόζουν συστήματα ενεργειακής ή περιβαλλοντικής διαχείρισης απαλλάσσονται από την υποχρέωση ενεργειακού ελέγχου ανά τετραετία. Οι μεγάλες επιχειρήσεις που διενεργούν ενεργειακούς ελέγχους βάσει προαιρετικών συμφωνιών (με κατάλληλη εποπτεία) θεωρείται ότι πληρούν την απαίτηση του τακτικού ενεργειακού ελέγχου.

Για να διασφαλισθεί η υψηλή ποιότητα των ενεργειακών ελέγχων και των συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης, τα κράτη μέλη οφείλουν να θεσπίσουν ελάχιστες απαιτήσεις για τους ενεργειακούς ελέγχους με βάση το παράρτημα VI της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση, στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής δίδονται μάλιστα πρακτικά παραδείγματα για το πόσο λεπτομερές πρέπει να είναι ο ενεργειακός έλεγχος. Στο καθοδηγητικό έγγραφο εξηγείται επίσης πώς τα συστήματα ελέγχου της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση συνδέονται με τη διαπίστευση και τη συμμόρφωση, όπως αυτές διέπονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 765/2008.

Υπενθυμίζεται ότι, όπως στο άρθρο 7, τα κράτη μέλη οφείλουν να θεσπίσουν κανόνες για τις επιβαλλόμενες κυρώσεις σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης προς τις εθνικές διατάξεις που έχουν θεσπισθεί για τους ενεργειακούς ελέγχους.

3.5. Οδηγίες για τα άρθρα 9-11 (Πληροφορίες για τη μέτρηση και την τιμολόγηση)

Βάσει του άρθρου 9 οι τελικοί πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης και ζεστού νερού πρέπει να έχουν ατομικούς μετρητές σε ανταγωνιστική τιμή, οι οποίοι να καταγράφουν επακριβώς την ενεργειακή τους κατανάλωση και να παρέχουν πληροφορίες όσον αφορά τον χρόνο χρήσης (με εξαιρέσεις για λόγους τεχνικούς και οικονομικούς). Οι διατάξεις της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση σχετικά με τις πληροφορίες που αφορούν τη μέτρηση και την τιμολόγηση αντικαθιστούν και καθιστούν αποτελεσματικότερες ορισμένες διατάξεις της προηγούμενης οδηγίας 2006/32/ΕΚ για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες (οι περισσότερες από τις οποίες θα καταργηθούν με την οδηγία για την ενεργειακή απόδοση στις 5 Ιουνίου 2014). Από τις 31 Δεκεμβρίου 2016, η απαίτηση για την παροχή στους τελικούς καταναλωτές ατομικών μετρητών κατανάλωσης θέρμανσης και ψύξης θα επεκταθεί στα κτίρια πολλαπλών χρήσεων με κεντρική θέρμανση/ψύξη ή εφοδιαζόμενων από κεντρική πηγή που εξυπηρετεί πολλαπλά κτίρια (με εξαιρέσεις για λόγους τεχνικούς και οικονομικούς).

¹⁷ Βάσει του παραρτήματος VI στοιχείο δ) οι ενεργειακοί έλεγχοι απαιτείται να είναι «αναλογικοί». Η αρχή της αναλογικότητας συνεπάγεται ότι δοκιμάζεται η αναλογικότητα και η αναγκαιότητα ενός νομοθετικού ή διοικητικού μέτρου ή μέσου για να επιτευχθεί ή να επιτύχει ένας συγκεκριμένος στόχος ή σκοπός. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζει την αρχή της αναλογικότητας όταν σταθμίζει νομοθετικά μέτρα έναντι ιδιωτικών συμφερόντων, ατομικών δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών.

Στο καθοδηγητικό έγγραφο διευκρινίζεται ότι το άρθρο 9 δεν απαιτεί την καθιέρωση έξυπνων συστημάτων μέτρησης (αυτό πραγματεύονται οι οδηγίες της τρίτης δέσμης: 2009/72/EK και 2009/73/EK), αποσαφηνίζεται όμως περαιτέρω ότι εάν τα κράτη μέλη τα καθιερώσουν, τότε ισχύουν διάφορες υποχρεώσεις βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 2, όπως ότι οι έξυπνοι μετρητές πρέπει να είναι ικανοί να μετρούν την ηλεκτρική ενέργεια που παρέχεται στο δίκτυο από τις εγκαταστάσεις του πελάτη. Ορίζεται επίσης ότι στον «τελικό πελάτη» μπορεί να περιλαμβάνεται όχι μόνο το πρόσωπο που χρησιμοποιεί την ενέργεια, αλλά και πρόσωπο ή οργανισμός, όπως π.χ. συνεταιρισμός ιδιοκτητών πολυκατοικίας που αγοράζει συλλογικά ενέργεια. Βάσει του άρθρου 10 απαιτείται οι τελικοί καταναλωτές που έχουν συνήθειες ατομικούς μετρητές να ενημερώνονται κανονικά τουλάχιστον κάθε 6 μήνες για το ποσό με το οποίο χρεώνονται για την ενέργεια που χρησιμοποίησαν την τελευταία περίοδο — κάθε 3 μήνες εάν το ζητήσουν ή εάν χρεώνονται με ηλεκτρονικά μέσα.

Όταν διατίθενται έξυπνοι μετρητές ηλεκτρικής ενέργειας/φυσικού αερίου, το άρθρο 10 δίνει στους τελικούς πελάτες το δικαίωμα να ενημερώνονται λεπτομερώς για την ενεργειακή τους κατανάλωση με βάση τη σύμβαση εφοδιασμού τους τα δύο προηγούμενα έτη και (με εξαιρέσεις) να τους δίδονται συγκριτικά στοιχεία για την κατανάλωση μέσου χρήστη.

Το άρθρο 11 δίνει το δικαίωμα στους τελικούς καταναλωτές να λαμβάνουν δωρεάν τους λογαριασμούς και τα στοιχεία για την ενεργειακή τους κατανάλωση.

Υπενθυμίζεται ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να θεσπίσουν κανόνες για την επιβολή αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις εθνικές διατάξεις που θεσπίζονται δυνάμει των άρθρων 9 έως 11 (άρθρο 13 της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση).

3.6. Οδηγίες για το άρθρο 14 (Προώθηση της απόδοσης στη θέρμανση και την ψύξη)

Το άρθρο 14 επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής και αντικαθιστά τις ουσιαστικές διατάξεις της οδηγίας 2004/8/EK για την προώθηση της συμπαραγωγής ενέργειας. Οι οδηγίες αφορούν μόνον τις νέες πτυχές που εισάχθηκαν με την οδηγία για την ενεργειακή απόδοση.

Από τα κράτη μέλη απαιτείται να εκπονήσουν αναλυτική αξιολόγηση για τον προσδιορισμό των δυνατοτήτων οικονομικής απόδοσης που έχουν η συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης και η αποδοτική τηλεθέρμανση και τηλεψύξη, ανάλογα με τις κλιματικές συνθήκες, της οικονομικής σκοπιμότητας και της τεχνικής καταλληλότητας. Η αξιολόγηση αυτή πρέπει να κοινοποιηθεί στην Επιτροπή πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2015. Με βάση τις δυνατότητες που θα προσδιορισθούν, τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν μέτρα για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων οικονομικής απόδοσης της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης και της αποδοτικής τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης. Κατά την αξιολόγηση, τα κράτη μέλη πρέπει να παρέχουν πληροφορίες για τα μέτρα, τις στρατηγικές και τις πολιτικές που ενδέχεται να υιοθετήσουν για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων της συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης έως το 2020 και το 2030. Για τις μονάδες ηλεκτροπαραγωγής και τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις άνω των 20 MW υπάρχει η υποχρέωση να εκπονηθεί ανάλυση κόστους-οφέλους για τη βιωσιμότητα της συμπαραγωγής, της ανάκτησης θερμότητας ή του δικτύου σύνδεσης της τηλεθέρμανσης, κατά την κατασκευή τους ή τη ριζική ανακαίνισή τους. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης κόστους/οφέλους πρέπει να αποτυπώνονται στις άδειες ή εγκρίσεις των εγκαταστάσεων.

Οι απαιτήσεις για το περιεχόμενο της αναλυτικής αξιολόγησης και για τη μεθοδολογία της ανάλυσης κόστους-οφέλους και τις ενδεχόμενες εξαιρέσεις εγκαταστάσεων από τις υποχρεώσεις εξηγούνται λεπτομερώς στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

3.7. Οδηγίες για το άρθρο 15 (Μετατροπή, μεταφορά και διανομή ενέργειας)

Το άρθρο 15 απαιτεί από τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν ότι οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ενέργειας, οι διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και οι διαχειριστές δικτύων διανομής αξιοποιούν στο μέγιστο δυνατό το δυναμικό ενεργειακής απόδοσης των έξυπνων δικτύων, αξιολογούν και βελτιώνουν την ενεργειακή απόδοση στον σχεδιασμό και τη λειτουργία των υποδομών φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας και εξασφαλίζουν ότι τα τιμολόγια και οι κανονιστικές ρυθμίσεις πληρούν ειδικά κριτήρια ενεργειακής απόδοσης και δεν παρεμποδίζουν την ικανοποίηση της ζήτησης. Μέχρι τις 30 Ιουνίου 2015, τα κράτη μέλη πρέπει να αξιολογήσουν το δυναμικό ενεργειακής απόδοσης των οικείων υποδομών αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας και να προσδιορίσουν συγκεκριμένα μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης της υποδομής του δικτύου τους. Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, την προτεραιότητα έχουν η πρόσβαση και η κατανομή της συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας και τίθενται σε ισότιμη βάση η ζήτηση πόρων, και ιδίως η ανταπόκριση στη ζήτηση, με την προσφορά πόρων όσον αφορά τη συμμετοχή σε αγορές χονδρικού και λιανικού εμπορίου. Συγκεκριμένα, προωθείται η πρόσβαση και η συμμετοχή στην ικανοποίηση της ζήτησης στην εξισορρόπηση, την αποθεματοποίηση και σε άλλες αγορές υπηρεσιών, με την απαίτηση να καθορισθούν τεχνικές και συμβατικές ρυθμίσεις για τη συμμετοχή στις αγορές αυτές, καθώς και για τη συμμετοχή των φορέων συγκέντρωσης και άλλων παρόχων υπηρεσιών στην ικανοποίηση της ζήτησης.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η ενεργειακή απόδοση συνιστά σύνθετο και απαιτητικό θέμα από άποψη κυβερνητικής ικανότητας. Από πολιτική άποψη, μπορεί να υπάρξει χάσμα μεταξύ των δεσμεύσεων που ανέλαβαν τα κράτη μέλη και των αποτελεσμάτων τους. Η οδηγία για την ενεργειακή απόδοση διαμορφώνει νέα γενική νομική δομή στους στόχους ενεργειακής απόδοσης που έχουν συμφωνηθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Μέχρι σήμερα, είναι αποσπασματική η εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας για την ενεργειακή απόδοση. Η οδηγία για την ενεργειακή απόδοση αντικαθιστά και ενισχύει δύο οδηγίες για την ενεργειακή απόδοση (2004/8/EK για τη συμπαραγωγή και 2006/32/EK για τις ενεργειακές υπηρεσίες) και αποκαθιστά τη σύνδεσή της με τις ήδη υπάρχουσες υποχρεώσεις της οδηγίας 2009/125/EK για τον οικολογικό σχεδιασμό, της οδηγίας 2010/30/ΕΕ για την επισήμανση της κατανάλωσης ενέργειας και της οδηγίας 2010/31/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων. Όπως αναφέρθηκε στο μέρος 2 ανωτέρω, η Επιτροπή πρέπει να υποβάλει το 2014 έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται στον στόχο για το 2020, και η αξιολόγηση μπορεί να περιλαμβάνει προτάσεις για περαιτέρω μέτρα, εάν είναι απαραίτητο. Αναμένεται η παρούσα ανακοίνωση και τα συνοδευτικά της έγγραφα να βοηθήσουν τα κράτη μέλη στη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό τους δίκαιο και στην εφαρμογή των φιλόδοξων μέτρων που έχουν συμφωνήσει στο πλαίσιο της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση.